

VLASTNÍ ZDROJE NNO A JEJICH VÝDĚLEČNÁ A PODNIKATELSKÁ ČINNOST, VÝVOJ, STAV A TRENDY

Dílčí studie pro
Koncepti
politiky vlády
vůči nestátním
neziskovým
organizacím do
roku 2020

CO ŘEŠÍ A NEŘEŠÍ TATO STUDIE

- Popsání situace
- Právní formy, analyzované v této studii, legislativní základna
- Definice typů činností jednotlivých NNO
- Popis jednotlivých typů vlastních příjmů, jejich dělení, princip, dosažitelnost a použitelnost
- Daňový režim NNO obecně a dopad jednotlivých typů příjmů na daňový režim
- Návrhy na opatření státu
- Studie se nezabývá problémy spojenými se zdroji z veřejných rozpočtů, dopad rozpočtových pravidel (malých i velkých) na příjemce dotace, nevyváženost vztahu a občas až šikanózní výklady zákona.

PRÁVNÍ FORMY NNO A LEGISLATIVNÍ ZÁKLADNA

- Spolky, nadace a nadační fondy, ústavy, založené dle NOZ.
- Obecně prospěšné společnosti (dále jen OPS), založené dle Zákona 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech (tato právní forma sice zanikla spolu s účinností NOZ, nicméně existující OPS mohou v této právní formě pokračovat po neomezenou dobu)
- Zákon o statusu veřejné prospěšnosti (neexistence a její dopady)
- Daňové zákony, zejména Zákon 586/1992 Sb. o daních z příjmu, zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách
- Zákon č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách

DEFINICE TYPŮ ČINNOSTÍ JEDNOTLIVÝCH NNO

- Hlavní X vedlejší činnost
- Různé definice vedlejších činností :Spolky: „NOZ § 217/2 Vedle hlavní činnosti může spolek vyvíjet též vedlejší hospodářskou činnost spočívající v podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, je-li její účel v podpoře hlavní činnosti nebo v hospodárném využití spolkového majetku.“ Nadace: §307/1 Nadace může podnikat, pokud podnikání představuje pouhou vedlejší činnost a výtěžky podnikání slouží jen k podpoře jejího účelu; za stejných podmínek může nadace převzít vedení obchodní společnosti. Ústavy: „NOZ § 403 Provozuje-li ústav obchodní závod nebo jinou vedlejší činnost, nesmí být provoz na újmu jakosti, rozsahu a dostupnosti služeb poskytovaných v rámci hlavní činnosti ústavu.
- Je zřejmé, že ve vedlejší činnosti jednotlivé NNO provozují činnost, jejímž smyslem je dosažení zisku v této doplňkové činnosti (zisk bude pak použit na financování hlavní činnosti) tedy podnikají. V rámci doplňkové činnosti se tak na NNO vztahují všechny právní normy, jako na běžný jiný podnikající subjekt (včetně živnosti)

ČINNOSTI PROVOZOVANÉ ZA ÚPLATU V RÁMCI HLAVNÍ ČINNOSTI

- Nejedná se o podnikání, jedná se o jiný způsob financování aktivit hlavní činnosti!
- U ústavů, OPS, nadací a nadačních fondů není legislativní pochybnost.
- Spolky – pochybnost v NOZ v §217/1 - „*Podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže*“. Může tedy spolek provozovat činnosti v hlavní činnosti za úplatu?
- Podnikatel - NOZ § 420(1) *Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele*
- Spolek, poskytuje - li nějakou službu nebo jiné plnění za úplatu a nečiní tak za účelem dosažení zisku, ale z principu potřeby dané služby samotné, jako uspokojování a ochranu těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen (viz NOZ §217/1), nejedná se o podnikání ve smyslu definice v §420.
- Co na to aplikační praxe rejstříkových soudů?

PŘÍJMY ZE SMLUVNĚ ZÁVAZKOVÝCH VZTAHŮ V HLAVNÍ I DOPLŇKOVÉ ČINNOSTI, (VLASTNÍ ČINNOST)

- Příjmy plynoucí z prodeje služeb
- Příjmy plynoucí z prodeje výrobků nebo obecně zboží
- Příjmy plynoucí z veřejných rozpočtů na všech úrovních, ale vyplácené na základě veřejných zakázek.
- Innominátní stavy, průniky, chyby v systému
- Příjmy z reklamy
- Vlastní činnost investičního charakteru, účast na podnikání jiných osob (investování financí)
- Investice do nemovitostí

PŘÍJMY V BEZÚPLATNÉM REŽIMU – „DARY“

- Drobné nárazové dary
- Sponzorské dary, účelové, případně i teritoriální vymezení, nemožnost protiplnění
- Sítě stálých přispěvatelů
- Přijaté nadační příspěvky
- Příjmy z veřejných sbírek

PŘÍJMY VYPLÝVAJÍCÍ Z PARTNERSTVÍ

- Smlouva o partnerství má charakter dotace
- Smlouva o partnerství má charakter daru (bezúplatného plnění)
- Smlouva o partnerství má charakter subdavatelské smlouvy.
- Smlouva o partnerství má charakter „společnosti“ dle NOZ §2716 až §2746 (dříve smlouvy o sdružení bez vzniku právnické osoby).

ZÁKON 586/1992 SB., O DANI Z PŘÍJMU

S DŮRAZEM NA ZMĚNY DANÉ NOVELOU (VIZ ZÁKON 344/2013 SB.)

PLATNÉ OD 1.1. 2014

- Neexistence zákona o statusu veřejné prospěšnosti
-
- Nutnost definovat veřejně prospěšného poplatníka v daňovém řádu – bez vazby na jiné právní formy. Splňují standardně všechny NNO, kromě privátních nadací.
 - Rozdílnost daňového režimu u širokopásmového poplatníka (ústavy, OPS) a úzkopásmového poplatníka
 - O reálném dopadu na NNO lze jen spekulovat, norma platí příliš krátkou dobu
 - Snížení základu daně u dárců - právnické osoby – možnost snížení základu daně v §20/8 byla navýšena na 10 % (přesněji 5% + 5%), fyzické osoby – navýšení na 15 %

ZÁKON Č. 235/2004 SB., O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY (DÁLE JEN DPH)

- Plátcem se stane osoba povinná k dani, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 000 000 Kč (750 000 Kč od 1. ledna 2015.)
- Při uzavření „společnosti“ dle NOZ §2716 až §2746 (dříve smlouvy o sdružení bez vzniku právnické osoby) s plátcem DPH
- Při pořízení zboží od plátce z členské země Evropské unie nad daný limit
- Při přijetí služby od plátce z členské země Evropské unie, kde je místem zdanitelného *plnění* ČR a to bez jakéhokoliv hodnotového limitu - dnem přijetí.
- Dobrovolně
- *Složitost na straně NNO*
- *Uznatelnost DPH jako projektového nákladu*
- *Co lze a nelze očekávat od vlády*

DOPORUČENÍ NA OPATŘENÍ STÁTU

- Nelze toho udělat mnoho, hlavní je neškodit, nepřekážet, zbytečně neregulovat tam, kde to není nutné!
- Vyřešit (ne)existenci zákona o veřejné prospěšnosti
- Rozvoj dárcovství
- Podpora malých a nově vznikajících NNO
- Sbírkový zákon
- Zákon o dani z příjmu - případná novela až podle toho jak dopadne zákon o veřejné prospěšnosti
- Zákon o dani z přidané hodnoty – zjednodušení, je - li to možné

DĚKUJI ZA POZORNOST

Jan Kamenický

777 787 912

jan.kamenicky@clovekv tisni.cz